

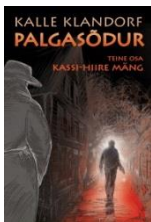
EESTI KIRJANDUS

Andrei Ivanov. Kuutõbise pihtimus

„Kuutõbise pihtimuses” maadleb peategelane oma sisemise valuga, songib minevikus, kirjutab vormitut romaani, võitleb illusioonide tuuleveskitega. Ta otsib iseennast. Selles sügavalt filosoofilises romaanis on mitu ajakihti, millest minategelane läbi rühub, ihates terveks saada pettekujutelmadest. Raamatu lõpus saab ta jagu ka kihust kuhugi põgeneda. Ta saab võitu valust. Alistab hirmu. Andrei Ivanovi sulest on ilmunud romaanid „Hanumani teekond Lollandile”, „Harbini ööliblikad”, „Peotäis põrmu”. Ta on pälvinud Venemaa kirjandusauhinna Novaja Slovesnost ja Eesti Kultuurkapitali preemia. 2010. aastal valiti ta Vene Bookeri finalistide sekka. „Kuutõbise pihtimus” on viimane osa Ivanovi Skandinaavia triloogiast, kuhu kuuluvad ka raamatud „Hanumani teekond Lollandile” ja „Bizarre”. Triloogia tegevus algab 1990. aastate keskel ja lõppeb meie päevil, tegevus toimub Balti riikides ja Põhjamaades

Kalle Klandorf. Palgasõdur. 2.osa

Uues Palgasõduri-seikluses on tabamatu diversandi ja palgamõrtsuka vastaseks kriminaalpolitsei ülem Mändmaa, kellega nad silmast silma kohtumata asuvad mängima pingsat ja pinevat kassi-hiire mängu. Kuulid vihisevad, autkummid vilisevad ning kunagi ei saa ükski tegelane kindel olla, kas ta selles mängus on parajasti jälitaja või jälitav, heade või pahade huvides tegutsev. Kuni hakkab selguma, et tegelik mäng toimub kusagil hoopis kõrgemal, kus otsustatakse noore Eesti riigi saatust inimeste poolt, kelle “karvane käsi” paneb postidele poliitikuid ja korraldab oma huvides suuri rahvusvahelisi operatsioone. Luuremängude niidid viivad Ameerikasse, Venemaale ja Tšetšeeniasse. Selles mängus ei pruugi olla võitjaks need, kes pealtnäha peale jäävad, ometi käib võitlus elu ja surma peale üsna mitmel rindel. Ainus tegelik võit on ellujäämine. Kassist võib hetkega saada hiir, kunagi pole teada, millal ja kelle taga järjekordne lõks kinni klõpsatab.

Tiit Sepa. Tulija ja jälgija

Romaan armastusest ja hingevalust. Armastatust ilma jäänud mees langeb masendusse ja tunnetesegadusse, kaotades iseenda. Leidmaks taas hingerahu, süveneb ta esoteerikasse ja otsib tuge meditatsioonist. Ootamatult avastab ta endas võimeid, mis viivad ta pööraste ja enneolematute sündmuste keerisesse. Ta toob selgust lahendamatusesse probleemidesse ja tegutseb seal, kuhu tavalisel inimesel on võimatu pääseda, ning satub üliohtlikesse olukordadesse.

Marje Ernits. Üks inimelu

Eestis on veel inimesi, kelle elu on kulgenud läbi kolme riigikorra – Eesti esimene omariiklus, teine maailmasõda, saksa ja sellele järgnenud nõukogude okupatsioonid. Amanda Kirchberg, teose peategelane, on üks neist. Tema vanemate talukoht oli heal järjel ja põllumajandus tõusuteel ning peretütrele loodeti helget tulevikku. Kui Nõukogude Liidu sõjaväebaasid Eestisse sisse toodi, muutus elu kogu maal. Sama laastavalt kui sõda, mõjutasid rahva elukorraldust ka riigikorra muutustega kaasnenud repressioonid. Peretütar pidi ellu astuma riigis, mis polnud enam see vaba riik, milles elamiseks teda ette oli valmistatud. Inimesed harjusid ja õppisid teistmoodi hakkama saama ning kes seda ei suutnud, need surid, või siis suretati välja. Oma elutee lõpusirgel asutas Amanda pansionaadi Üks Inimelu, et kindlustada väärikas vanaduspõlv eakatele inimestele, kelle saatus sama karm oli olnud.

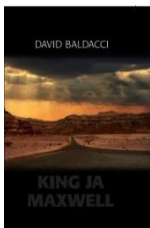
VÄLISMAA KIRJANDUS

Heidi Kõngäs. Dora, Dora

On 1943. aasta detsember. Teise maailmasõja lõpp ei ole enam kaugel. Saksamaa relvastusminister ja Hitleri peaarhitekt Albert Speer saabub väikese kaaskonnaga Soome Lapimaale. Ta kavatseb jätkata teekonda Jäämere ääres paiknevasse Saksamaa kõige põhjapoolsemasse sõjaväebaasi. Speeri vaevab hingehäda. Ta on olnud varem Hitleri soosik, aga nüüd on side Führeriga katkenud ja Speer tahab näidata, et on endiselt Saksamaale ustav. Reis on ränk. Sakslased ei suuda taluda pimedat inimtühjust ja verdtarretavat külma. Äärmuslikes oludes toimub üllatavaid kohtumisi ja sõja tõelisus avab paljude silmad. Speer teeb aga esimesed sammud omaenda süngesse sisemaailma. „Dora, Dora” on jutustus võimust, sõja meeletusest, natside kuritegudest ja sellest, kuidas isegi siis, kui inimene on sattunud keset halastamatut vägivalda masinavärki, ei pruugi ta olla võimeline nägema, mis tegelikult toimub. „Dora, Dora” valiti 2012. aastal Soome olulisema kirjandusauhinna Finlandia nominendiks.

David Baldacci. King ja Maxwell. Sari Krimi

Eradetektiiivid Sean King ja Michelle Maxwell asuvad uurima esmapilgul lihtsalt, ehkki traagilist juhtumit. Teismeline poiss Tyler Wingo saab teada, et tema sõdurist isa on Afganistanis lahingutegevuses hukkunud. Juhtub aga midagi eriskummalist ja Tyleriga võtab ühendust pärast väidetavat surma...tema isa. Sean ja Michelle satuvad juhtumit lahendades millegi keerulisema jälile, kui keegi ettegi oskas kujutada. Kuigi nende tõejaht viib peagi ohtlikesse võimukoridoridesse ning paljastab ka kõige hoolikamalt hoitud saladused, on Sean ja Michelle oma eluga riskides otsustanud Tylerit aidata ning kaitsta.

Jojo Moyes. Kui kõik kokku liita

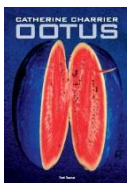
Üks vastupandamatu armastuslugu New York Times'i menukrite autorilt Jojo Moyes, kellelt on eesti keeles viimati ilmunud raamat "Mina enne sind". Üks üksik ema. Üks kaootiline perekond. Üks veider võõras. Oletame, et su elus valitseb täielik kaos. Sinu abikaasa on pere maha jätnud, sinu teismelist kasupoega narritakse ning sinu tütre, kes on tõeline matemaatikageenius, on eluvõimalus, mida sa ei saa talle lubada. See on Jessi elu kokkuvõte – hetkeni, mil rüütel valgel hobusel lubab nad päästa. "Kui kõik kokku liita" on haarav ning omapärane lugu kahest eksinud hingest, kes kohtuvad kõige ebatavalisemates tingimustes. "Ohutusnõuanne: kui te plaanite oma puhkuse ajal lugeda Jojo Moyese raamatut "Kui kõik kokku liita", ärge unustage peale kanda rohkes koguses päikesekaitset SPF 50. Raamatut lugedes ei tõsta te ilmselt pilku enne kui olete viimane inimene rannal." (The Washington Post) "See on omapärane armastuslugu ning kuigi üldiselt mind naistekad või armastuslood ei tõmba, arvan ma, et Jojo Moyes oskab oma lugudesse tuua mingi twisti, mistõttu pakuvad tema raamatud palju enam mõtteainet kui tavalised ajaviite- romaanid." (Goodreads)

Tara Hyland. Langenud inglid. Sari Varraku ajaviiteromaan

Ühel 1958. aasta pimedal detsembriööl tuuakse San Francisco heategevate õdede orbudekodusse vastsündinud tüdruk. Aasta pärast seda võtab filmitäht Frances Fitzgerald endalt elu. Käivad kõlakad, et tema abikaasa, jõukas ärimees Maximilian Stanhope teab naise surmast rohkem, kui aimata laseb, aga tõestada ei õnnestu midagi. Mis neid kahte sündmust omavahel seob? Aastaid hiljem otsustab Francese tütar Cara selle välja uurida. Perekonna minevikku süüvides avaneb talle pilt Iirimaa kolkast, kus rügas tööd teha ja lapsi sünnitada tema vanaema ning kust tema imeilus punapäine ema jalga lasi, et teispoole ookeani oma unistust püüda ja filmitäheks saada. Peatselt jõuab Cara arusaamisele, et alles siis, kui tal on õnnestunud tuua selgust ema surma asjaoludesse, suudab ta vabaneda ka omaenda deemonitest. On ta aga piisavalt tugev, et tõde taluda? Tara Hyland on sündinud 1976. aastal Surreys. Ta on õppinud Cambridge'is ajalugu, teeninud leiba nii meedias kui majanduse valdkonnas tegutsedes. Praegu on ta täielikult pühendunud kirjutamisele, „Langenud inglid” on Hylandi teine romaan.

Catherine Charrier. Ootus

Armastava naise pärisosaks on ootus.

Marie, kaunis ja ametialaselt edukas naine, on abielus ja kahe tütre ema, kui ta kohtab Rochi, kellest saab tema armuke. Marie ootus algab päeval, kui tema väljavalitu pillab lause, et ühel päeval jätab ta kõik, oma naise ja tütre, ja alustab kooselu Mariega. Kuid mitte kohe, vaid umbes aasta pärast...

Marie elab oma meeletut kirge läbi abielurikkumises, kogu selle ülevuses ja väikluses. See tõusude ja mõõnadega salasuhe kestab aastaid, 4682 päeva. Kaksikelu ei ole Marie jaoks lihtne. Ja kogu selle aja kõigub naise meel lootuse ja suutmatuse vahel lõpetada. Sensuaalne, meeletult armunud, küsib ta endalt pidevalt, kuigi püüab seda mõtet alla suruda: kas sellisel suhtel on tulevikku, milleni see viib?

Marcia Willett. Vananaistesuvi. Sari Varraku ajaviiteromaan

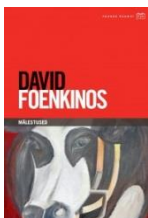
Armastatud näitleja Sir Mungo veedab vaikesse Devoni kodukülas mõnusat vanaduspõlve. Looduskaunis maakonnas asuvast majast saab ideaalne pelgupaik tema Londoni sõpradele. Teiste seas saabub Mungole suveks külla ka Kit, kellel on kaasas kiri elu armastuselt Jake'ilt ja kelle hinges valitseb suur segadus. Naise viimasest kohtumisest Jake'iga on möödas palju aastaid ja nüüd soovib mees Kiti jälle näha. Suvi kestab ja ilmsiks hakkavad tulema ammused saladused, mis unisevõitu kogukonda sügavalt vapustavad. Peagi mõistavad asjaosalised, et ainus viis edasi minna on minevikuga silmitsi seista. Briti kirjanik Marcia Willett on sündinud Somersetis. Noorena õppis ta balletti ja töötas hiljem aastaid ballettmeistrina. Kirjanikukarjääri alustas ta viiekümnendates eluaastates kirjanikust abikaasa Rodney soovitusel. Willettit on sageli võrreldud Rosamunde Pilcheriga, sest ka tema raamatutes on terve galerii eri vanuses tegelasi, kelle saatused põimuvad kunagiste sündmuste valguses.

Leif G.W. Persson. Linda mõrva juhtum

Noor naine leitakse tapetuna, kurjategija on teadmata ja politsei peab mõrvajuhtumi lahendama. Just sellest see romaan räägibki: kuidas politsei tänapäeval ühte tüüpilist mõrvajuhtumit uurib ja mil moel see asjaosaliste elu mõjutab. Kriminaalkomissaride Jan Lewini ja Anna Holti ning inspektor Lisa Mattei jaoks on tegu lihtsa looga. Kurikuulsa komissar Bäckströmi jaoks see niisama lihtne ei paista. Tegelikult on loos ainult kolm imelikku asja. Esiteks, et politsei leiab mõrvari üles, kuigi tegelikult otsitakse hoopis teist tüüpi kurjategijat. Teiseks, et kurjategijat üle kuulav Anna Holt teab juba ette, kuidas too tema küsimustele vastab. Kolmandaks, et Lisa Mattei arvates on tegu hoopis millegi muu kui noore naise mõrvaga. „Linda mõrva juhtum” on Rootsi menuka krimikirjaniku ja kriminoloogi Leif G. W. Perssoni komissar Bäckströmist jutustava triloogia esimene osa. Lisaks lugejate heakskiidule on Persson võitnud oma teostega kolmel aastal ka Rootsi parima kriminaalromaanide auhinna.

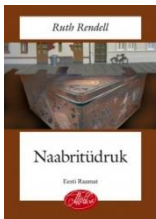
David Foerkinos. Mälestused

„Mälestused” jutustab nimetu mees enda ja oma perekonna loo. Tundeküllased mõtisklused vanadusest ja surmast, raskustest oma vanemate mõistmisel, armastusest ja abielust, loomisihast ja juhuslikkuse ilust on kirja pandud lihtsalt,

ent peenetundeliselt ja humoorikalt, ainulaadses luuleliste lausetega stiilis. David Foenkinos (sünd 1974) on prantsuse kirjanik ja stsenaarist. Ta on kirjutanud kümnekond romaani, mis on võitnud hulgaliselt kirjanduspreemiaid ja mida on tõlgitud mitmekümnesse keelde. Eesti keeles on varem ilmunud tema menukaim romaan „Delikaatsus” (2013), mille põhjal valminud filmis mängis peaosas Audrey Tautou. Aastal 2015 linastus film ka „Mälestuste” ainetel.

Ruth Rendell. Naabritüdruk

Vundamendikäikudest, kus teise maailmasõja päevil mängisid lapsed, leitakse ehitustööde käigus karp mehe ja naise mahalõigatud labakäega. Ent Michael, kelle ema salapäraselt kadunuks jäi, hakkab kahtlustama, et karpis olev naisekäsi võib kuuluda tema emale. Kahtlusi suurendavad veelgi kunagise majateenija ütlused, mis viitavad otseselt Michaeli armukadedale isale. Juhtum võetakse uuesti menetsluse ning kuulatakse üle kõik neis käikudes lapseas mänginud isikud. Ootamatult selgub, et üks lastest, nende naabritüdruk, oli olnud tema isa tollane seksuaalpartner. Nüüd veedab Michaeli peagi 100-aastaseks saav isa vanaduspäevi nooblis hooldekodus, kus tema toaseina kaunistab koopia Albrecht Düreri maalist „Palvetavad käed“. Haarav sündmustik ja värvikas tegelaskond on iseloomulik ka Ruth Rendelli äsjailmunud kriminaalromaanile.

NOORTELE

Ele Arakas. Esmaspäevad. Sari Tänapäeva noorsooromaan

Katariina kolib emaga suurde linna. Lootused on laes – uus kool, uued sõbrad, peod, poisid ja tuledesära. Üllataval kombel läheb kõik hoopis vastupidi. Ees terendab tume tulevik haleda erakuna. Kuid siis hakkab juhtuma kummalisi asju. Nii kummalisi, et see pole enam lõbus. Varsti kasvavad elu imetabased ja dramaatilised keerdkäigud tüdrukul üle pea, nii et ta ei saa enam hästi sotti, keda või mida uskuda. Õnneks juhtub uksele koputama ka selliseid inimesi, kelle nimel tasub selle sasipuntra harutamine siiski ette võtta. „Istusin öösiti üleval, muusika kõrvaklappides üürgamas, ja vihkasin ennast. Kirjutasin seejuures lehekülgede viisi halbu luuletusi, et need siis akna peal ära põletada. Ja kraapisin žiletiteraga oma käsivarrele „lollakas“. Aga siis tundus see tobe ja tõmbasin selle maha. Mis oli veel tobedam. Panin käele vesinikku ja otsustasin, et see on viimane kord. Kui tahan kunagi olla normaalne täiskasvanu, siis pean praegu alustama. Lisaks geneetilisele kalduvusele ennast haletseda hakkasin ilmselgelt ka muul moel peast segi minema. Tundus, nagu keegi jälitaks mind. Võisin vanduda, et tundsin tänaval kõndides kellegi lähedalolekut, aga taha vaadates oli tänav tühi. Ainult majad seisid sirges reas, külg külje kõrval, jätmata vähimatki pragu, kuhu jälitaja võiks peitu pugeda.” „Esmaspäevad” pälvis Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja kirjastuse Tänapäev korraldatud 2014. aasta noorsooromaanide võistlusel I koha.

Mann Loper. Algus pärast lõppu

Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja kirjastuse Tänapäev 2014. aasta noorsooromaanide võistlusel III koha pälvinud töö viib meid kaugesse tulevikku, kus hiiglasliku kosmoselaeva piiratuses Rhea argipäevad rusuva ühetaolisusega kulgevad. Seda hetkeni, mil Fenriri-nimeline kummaline põgenik tema elu segi lööb. Ja mitte ainult tema oma. Maailmas, kus kõik paistis reeglipärase ja selgena, ei ole korraga enam miski reeglipärane ega selge. Rhea ja Fenriri ees seisab ohtlik teekond, et leida tõe mineviku kohta ja lootus tulevikuks.

LASTELE

Andrus Kivirähk. Karneval ja kartulisalat

Nii nagu mõni aasta tagasi ilmunud „Kaka ja kevad”, sisaldab ka „Karneval ja kartulisalat” Andrus Kivirähki Tähekeses ilmunud jutukesti. Tark padi ja õiglane tolmuimeja, hiir, kes soovis saada kuldkalaks, ning verivorst, kes unistas sõprusest piparkookidega, maias arvuti ja jubedad barbid, lendavad trussikud ja hambavalu käes vaevlev lohe – need on vaid mõned raamatu tegelased. Ja nagu ikka, lisavad Kivirähki juttudele väärtust Heiki Ernitsa lahedad pildid.

Ketlin Priilinn. Roosi ja Liisu seiklused

Roosi ja Liisu on kaks mängujänest – üks pelglik ja õrnahingeline, teine julge ja seiklushimuline. Kingipoeriiulist satuvad nad meeldivasse kodusse, kus nende perenaiseks saab tüdruk nimega Maria. Kuid siis lähevad jäneseid kaduma ja alustavad pikka rännakut läbi eripalgeliste kodude. Teel tutvuvad nad hulga erinevate inimestega ja õpivad lugu pidama teineteise vastandlikest iseloomudest. Samal ajal rajab Maria OÜ Kus On Jänkud ja asub sõprade abiga oma jäneseid otsima.

Ilmar Tomusk. Kriminaalne pangapresident

NB! sarja viimane osa! Piia ja Mati ehk kunagised väiksed kriminalistid Kribu ja Krabu on suureks kasvanud, kriminaalsete automatikajate juhtumist on möödas kümme aastat. Mõlemad on lõpetanud ülikooli ja teevad tööd, millest nad lapsena unistasid. Piia on kohtuekspertiisi instituudis DNA- ja sõrmejäljeekspert, Mati on kriminaalpolitseinik. Kullarööv keskpangas viib nad taas kokku. Kuna Kribu ja Krabu on tagasi, tuleb loomulikult mängu ka kaugel Šotimaal elav Paul, sest keegi ei suuda panga arvutivõrku tunginud kurjategijaid paremini tabada kui tema. Kui seni aitasid kuritegusid lahendada Kribu ja Krabu julgus, internet ja erinevad tehnilised vidinad, siis nüüd

läheb kriminalistidel kurjamite tabamiseks lisaks nutikusele vaja kõige uuemaid teadussaavutusi.

Aidi Vallik. Laste oma Eesti

Päev oli ilus ja kuum. Kolm perekonda veetis aega mere ääres mõnusal liivarannal. Need pered olid omavahel sõbrad: kõik emad ja isad. Ja nende perede lapsed olid ka omavahel head sõbrad. Nii otsustatigi terve pika päeva üksteisega koos olla, võeti päevitamistekid ja toidukorvid kaasa ja tuldi vee äärde. Mitu korda käidi vees suplemas, aga siis heitsid emad ja isad päevitama ning lapsed ilma nendeta vette minna ei tohtinud. „Minge ehitage liivast midagi,“ ütles Jaagu ja Mari ema uniselt, rannakübar näo peale tõmmatud. Siis päevitas ta edasi. „Ehitage kohe midagi suurt,“ soovitas Stjopa ja Leena isa. „Sellega on teil rohkem tegemist.“ Ja lapsed ehitasidki. Ehitasid oma Eesti.

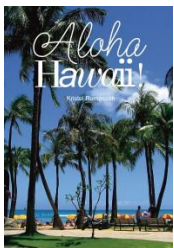
Ivar Soopan. Õhulossivanaisa

Sonja on nelja-aastane tüdruk, kelle isa töö pärast päris sageli ringi reisib. Seepärast on Sonja päris sageli vanavanemate juures Haapsalus, kus ta rohkem just vanaisaga räägib erinevatest maailma asjadest. Nii on see raamat väikestest ja suurtest küsimustest ning Haapsalust.

VARIA

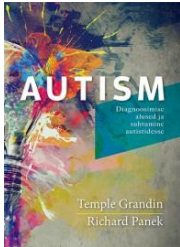
Kristel Rumessen. Aloha Hawaii!

Eva-Lottaliku õhinaga jutustab autor värvikirevast elust Hawaiiil – konkureerimisest tööturul, salajasest ronimisest ülikõrge mäe tippu (see oli rangelt keelatud), koerasuurusest prussakast köögiseinal ja õõnsast enesetundest enne langevarjuhüpet. Aga eelkõige muidugi imekaunistest randadest, kapsaussirohelistest palmidest, soojast suvetuulest ja sellest, kui mahlased peavad olema mangod. Jutt jookseb pingutamata ja mõnusal justnagu kirjutaks autor heale sõbrannale. Väärtust lisab raamatule Hawaiiid puudutav faktoloogia ja praktiline elamisõpetus – kes loeb, saab targemaks. Üks on selge: pärast sellist raamatut tahaks Hawaiiile. Madis Jürgen, Eesti Ekspressi ajakirjanik Kristeli raamat ühendab endas seikluse ja rikkaliku informatsiooni Hawaii saarte kohta. See võib anda sulle reisiks ideesid või olla lihtsalt mõnus lugemine. Talle omase otsekohesuse ja huumoriga on Kristel oskuslikult esile toonud ka saarte varjuküljed, mida koged alles kohapeal elades. Põnev lugemine igatahes. Harry Liimal ja Janno Joonas, StudentTouri omanikud Kristel Rumesseni

Hawaii raamatut lugedes tabasin end korduvalt n-ö minemise mõttelt. Tahan sinna! Kohe!
Raul Ranne, ajakirjanik Fotod: Kristel Rumessen ja Alari Teede

Temple Giarndin. Autism. Diagnoosimise alused ja suhtumine autistidesse

"Sõnal „autism” on ka praegusel ajal paljude inimeste jaoks kohutav tähendus: silme ette tulevad kõnetud, stereotüüpidega, karjuvad, kontaktivõimetud lapsed, ning enamik inimesi ei mõtle selle peale, milline saab olema nende laste tulevik. Samuti ei tea me veel siiani piisavalt põhjalikult autismispektri häirete põhjuste kohta. Selle raamatu autor Temple

Grandin on ise autistlik inimene, kes on oma nõrkusi ja tugevusi tundma õppinud, nii et ta on elus hästi hakkama saanud: leidnud töö, lõpetanud ülikooli, saanud teadlaseks, ning ta on uurinud kogu elu autismi olemust ja põhjusi. Ta jagab selles raamatus soovitusi, kuidas keskenduda autismispektri häiretega laste tugevustele, kuidas toetada nende arengut, haridusteed ja kuidas leida neile töövõimalusi. Tema kogemuste kirjeldused ja mitmekesised soovitusel on väga väärtuslikud kõikidele autistlike laste vanematele, aga ka kõigile spetsialistidele, kes töötavad nende lastega. Arvestades kõiki neid selle raamatu teemakäsitlusi, saaks ka meie haridussüsteem pakkuda autismispektri häirega lastele just neile sobivaimat õppimisvõimalust. Autorite nõuanded selle kohta, kuidas aidata autistlikel lastel elus toime tulla, on sedavõrd elulised ja realistlikud, et need võiks juhendmaterjalina kaasa anda kõikidele vanematele, kui nende laps saab autismispektri häirete diagnoosi. Mida rohkem me saame teada autistliku aju eripäradest ja sellest, kuidas kaasaegseid uuringuid ära kasutada, seda paremini suudame me leida nendele lastele paremaid võimalusi toimetulekuks. Temple Grandin on väga hea eeskuju kõikidele autismispektri häirega inimestele – tema elukäik näitab, mida on võimalik saavutada suure töö ja realistliku lähenemisega. Me kõik ju soovime autismispektri häirega lastele just samalaadset tulevikku – iseseisvat toimetulekut ja täisväärtuslikku elu – ning see raamat aitab meil selle poole püüelda. Marianne Kuzemtšenko, Eesti Autismiühingu juhatuse esimees

Mina, õpetaja

Tarmo Virki. Minu Helsingi. Ärge tapke sõnumitoojat. Sari Minu

Rohkem kui kakskümmend aastat tagasi sai põhjanaabrite pealinnast mu kodulinn, kust leidsin nii armastuse kui kutsumuse. Sattusin ajakirjandusse pooljuhuslikult, aga olen Helsingist kirjutanud lugematuid artikleid Postimehele ning toitnud uudistega Reutersi miljardit infonäljas lugejat – Helsingi terrorismirünnaku aprillinaljast kuni reaalsete veriste koolitulistamisteni. Üks artiklite tema

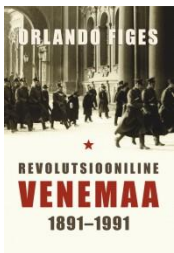
on Nokia, millest Soomes ei saa üle ega ümber ning mille olulisust on raske lõpuni mõista isegi ühiskonnas sügavalt sees olles. Pea iga inimese lugu on siin ka Nokia lugu. Mina kirjutasin Nokia lugu 11 aastat, päevast päeva. See oli suure edu ja suure ebaõnnestumise kajastamine – ja edastatud sõnumite sisu järgi tunnustati või vihati ka mind ennast. Elu keerdkäigud on toonud mind tagasi Eestisse, kuid Helsingiga olen jäänud seotuks siia. Raamatut alustasin teraapiamõttega, et panna punkt ühele pikale perioodile oma elus. Ent vaid mõned kuud hiljem võtsin vastu tööpakkumise... jah, arvasite ära, Helsingis.

Jim Ring. Tormijooks Kotkapesale. Hitleri sõda Alpides

"Samavõrd kui Berliin, olid ka Alpid Kolmanda Reich'i süda. „Jah,“ kuulutas Hitler oma Baieri Alpides asuvas peakorteriga kohta. „Mul on nende mägedega lähedane side. Seal sai palju tehtud, paljugi sai seal alguse ja lõpu; need olid parimad ajad mu elus ... Seal seipseti mu suured plaanid.“ Jim Ringi „Tormijooks Kotkapesale“ räägib loo Teisest maailmasõjast ja Alpide rollist maailma ümber kujundavates sündmustes. Hitleri mägipeakorter Baieri Alpides Berchtesgadenis oli ta pelgupaik, kus ta kavandas Euroopa sõda, lõbustas Windsori hertsogit, sõimas Daladier'd, Halifaxi ja Chamberlaini ning mängis Mussoliniga, kus ta andis suuniseid Suurbritannia ja Nõukogude Liidu vallutamiseks, kus ta kuulis Stalingradi ümberpiiramisest, kus temani jõudis uudis Normandia dessandist ning kus ta kõigest hoolimata nõnda nautis Bergfried'i, mägede rahu. Samuti on see lugu Alpides asuvast väikesest ja sõjas neutraalseks jääda suutnud Šveitsist, sellest, kuidas Šveitsist sai natside pankur, juutide pelgupaik ja Euroopa spioonikeskus."

Orlando Figes. Revolutsiooniline Venemaa

Mitme silmapaistva ajalookäsitleuse autor Orlando Figes vaatlleb Vene revolutsiooni mitte ühe lühiajalise episoodina 1917. aastal, vaid kui terve sajandi kestnud ajalootsükli. Sellise tõlgenduse kohaselt sai Vene revolutsioon alguse 1891. aasta suure näljahäda ajal puhkenud rahutustest ja lõppes nõukogude režiimi kokkuvarisemisega. Aja jooksul revolutsiooni vorm ja iseloom küll muutusid, aga utoopilised sihid jäid samaks nii nagu ka erakordselt vägivaldsed vahendid, mida eesmärkide saavutamiseks rakendati. Revolutsiooni vägivaldsele põhiolemusele panid aluse Lenin ja n-ö vanad, oktoobripöörde korraldanud bolševikud. Stalini ajastul järgnes sellele 1930. aastate suur terror ja kujunesid välja nõukogude režiimi põhilised võimustruktuurid. Kui Hruštšov 1956. aastal Stalini kuriteod hukka mõistis, algasid katsed „revolutsiooni tööle panna“. Pikale nn stagnatsiooniajale järgnesid Gorbatšovi uutised, mis viisid omakorda Nõukogude Liidu lagunemiseni. Orlando Figes on Londoni ülikooli Birkbecki